

NORWEGIAN B – STANDARD LEVEL – PAPER 1 NORVÉGIEN B – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1 NORUEGO B – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Friday 21 May 2010 (afternoon) Vendredi 21 mai 2010 (après-midi) Viernes 21 de mayo de 2010 (tarde)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET - INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1.
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'Épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS - INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la Prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

TEKST A

Storbyundersøkelsen vekker engasjement.

Aftenposten, Bergens Tidende, Stavanger Aftenblad og Adresseavisen har denne uken rettet søkelyset mot det norske storbylivet.

Og storbystoff fører nesten automatisk til en leserdebatt om hvilken norsk by som er best.

5 Her er noen av leserkommentarene som har kommet inn:

Jannicke: Det er bare en by i Norge, og det er Oslo. Det tar litt tid å oppdage den og du må gi den lov å slippe til. Etter det har du et nært og godt forhold til byen. Jeg er innflytter, har bodd her i over 10 år og kan ikke tenke meg å bo andre steder i Norge.

Benny: Som bergenser føler jeg at jeg aldri vil flytte fra denne byen. Kan forstå at andre foretrekker Oslo, Stavanger, Trondheim, alt etter hvor de er født og oppvokst, preferanser osv. Så lenge folk er fornøyd med stedet de bor, hvorfor skal jeg fortelle dem at det er bedre andre steder.

Heide: Som utflyttet osloboer har man kanskje lov til å ha en mening om Oslo i forhold til andre deler av landet. Bor i dag på Vestlandet og trives utmerket – har ikke savnet Oslo en eneste dag! Kjekt å reise på besøk av og til, men så utrolig deilig å komme hjem igjen til Stavanger etterpå. Først når du flytter ut fra Oslo ser du hvor arrogante oslofolk kan være.

Mimmi: Oslo er et sted man må innom på vei til resten av Europa – det blir aldri en verdig hovedstad for hele landet – det er et lokalt veikryss. En hovedstad hadde rommet hele landet på en annen måte – med tradisjon og verdighet. Derfor er ikke Oslo egnet som hovedstad eller et godt hjem.

Peter Markovski, Aftenposten 30.07.08

20

15

10

TEKST B

5

15

20

Film: Hip-hop og norsk virkelighet

Hip-hop og kvardagen til ungdomar med innvandrarbakgrunn er to viktige element i ein ny norsk dokumentarfilm. Frå 12. september kan du bli betre kjent med gruppa "Forente Minoriteter" i filmen "99% ærlig" på kino.

Filmen "99% ærlig" følgjer medlemmene av hip-hop-gruppa "Forente Minoriteter" i deira arbeid med eigne ambisjonar og draumar. Her møtest Assad, Haji, Amina og Emir i studio for å begynne arbeidet med det dei håpar skal bli et album. Amina synest det er altfor mange klisjear i tekstane, og Emir meiner Haji syng som ei jente. Ifølgje Assad tek ting altfor lang tid, og viss det skal bli noko album må dei snart

10 begynne å spele inn låtar.

Ulik bakgrunn

Assad har pakistansk bakgrunn og ønskjer å lage ein låt om gatene på Grønland der han voks opp. Emir flykta frå Bosnia under krigen og trudde det berre var blonde folk i Noreg. Det første han såg på asylmottaket var to somaliarar som slost. Haji frå Irak meiner han kan fleire framandord enn Assad og synest det er betre å vere høflig enn wannabe-gangster. Amina frå Uganda går første året på musikklinja ved Foss videregåande skule og er i ferd med å bli plukka opp av eit stort plateselskap.

Eit bilete av Noreg i dag

"99% ærlig" er ein dokumentarfilm der hovudpersonane har eit sjølvironisk blikk på seg sjølv og si eiga tilvere. Dette er ein film om eit lite stykke norsk samtid fortalt med mykje humor, sjarm og masse feit musikk. Høyrest dette spennande ut, er det berre å ta turen til kino frå 12. september.

Dokumentar, Norge 2008

Regi: Rune Denstad Langlo Manus: Khalid Maimouni

Skodespelarar: Amina Sewali, Haji Saleenm,

Assad Arif, Emir Mulasmanovic

Lengde: 1t. 14 min.

Aldersgrense: 7 år

www.ung.no Omsett til nynorsk

TEKST C

SKOLERÅDGIVERE ER ALTFOR DÅRLIGE

Hver tredje yrkesskoleelev dropper ut av videregående skole. Det bekymrer Senterpartiet (Sp).

Mange av rådgiverne i skolen er altfor dårlige. Vi må derfor stille kompetansekrav til lærere som skal være rådgivere. På den måten blir de bedre rustet til å hjelpe usikre elever, sier stortingsrepresentant Inger Enger (Sp) til Avisenes Nyhetsbyrå (ANB).

KRAFTSALVE: Stortingsrepresentant Inger Enger (Sp) gir skolerådgivere det glatte lag.

Hun leder skolepolitisk forum i Senterpartiet, som har kommet med flere framlegg til nytt partiprogram for neste stortingsperiode.

10 – Dårlige råd koster samfunnet og den enkelte elev dyrt. Det å være rådgiver i skolen bør bli en egen profesjon. Vi foreslår at det etableres en egen utdanning for yrkes- og studieveiledere. Her snakker vi kanskje om en femårig utdanning, sier Enger.

For lite praksis

- Sp-talskvinnen er enig med statsminister Jens Stoltenberg, som på AUFs sommerleir nylig lanserte fem punkter for å redusere frafallet i videregående skole.
  - Men vi må starte allerede i grunnskolen. Fravær på ungdomstrinnet fører ofte til frafall på videregående. Det er for lite praksis i fagene i grunnskolen. Det er mulighet til å endre på fordelingen av inntil 25 prosent av timene, men det er altfor få skoler som benytter seg av denne ordningen. Mange elever får ikke god nok støtte hjemme, og da må skolen ta et større ansvar, sier Enger og peker på både helsesøster og rådgivere.

Lærlingeplasser

20

Hun etterlyser også et bedre opplegg for å etablere nok lærlingeplasser og mener at både staten og kommunene har forsømt seg.

Det blir galt når det mange steder er opp til eleven selv å skaffe seg lærlingeplass, sier
 Sp-representanten fra Oppland.

Jobbe i team

Hun trekker fram lærekandidatordningen som gir et "fagbrev light".

- Men det er bare 0,3 prosent som velger ordningen, som da tydeligvis ikke er attraktiv nok.
  Ordningen må gjøres mer kjent, sier hun og viser til et vellykket prosjekt i Oppland der elevene
  får grunnkompetanse som de kan bygge videre på for å få fagutdanning.
  - Prosjektet går på at folk i bedrifter, lærere og elever utgjør et team. Bedriftene gir beskjed om hva eleven bør kunne når han eller hun går ut i lærlingejobben, sier Enger.

Kjell Werner, Nettavisen 30.07.2008

TEKST D

Husdyr = ansvar

Katt eller hund, rotte eller marsvin, fisk eller fugl. Et husdyr er ikke ment å være en mjuk og morsom bursdagspresang. Med et husdyr følger stort ansvar og mye stell, i tillegg til kos og selskap.

Det er utallige grunner til at mennesker får seg et husdyr. Men det er vel heller sjeldent at noen får det fordi det er så morsomt med en brun stinkende klatt på gulvet som roper etter å bli tørket og vasket, eller fordi Lille Mus har klart å rømme og du må demontere kjøkkenet siden Lille Mus elsker å smette inn bak kjøleskap og komfyrer.

Det er lett å glemme det negative og bare tenke på det positive når man skal ha et husdyr. For en hund vil du alltid være dens beste venn, men et lykkelig husdyr krever også at det er din beste venn. ALLTID. Ikke bare når det passer for deg. Og det samme gjelder egentlig alle dyr.

Dyr er skapt for å leve ute i det fri. Husdyr er noe som mennesker har skapt. Ikke for å være snille mot dyret, men for å dekke egne behov.

Ute i naturen tar dyrene vare på seg selv og dekker sine egne behov. Derfor er det vårt ansvar overfor husdyret å sørge for at det får dekket alle sine nødvendige behov som det ikke får utløp for i fangenskap. Det skal for eksempel mates, luftes kanskje flere ganger om dagen, vaksineres og vaskes osv. Det høres mye ut, men når du er glad i dyret ditt gjør du det med glede fordi du vil at det skal være lykkelig og ha det så bra som overhodet mulig.

Skal du anskaffe deg et husdyr, er det viktig å være forberedt. Det kan du for eksempel finne ut ved å lese i bøker og blader. Det beste du kan gjøre før du skaffer deg et husdyr er å prøve å ha et selv. Hvis du kjenner noen som

skal på ferie og trenger noen å se etter hunden eller katten sin, så si ifra til dem. Da får du virkelig en følelse av hvordan det er å ha ansvaret for et dyr.

www.ung.no